E

KOLEKTÍVNA ESTETIKA
Čo považujeme za hodnotné a čo za lacné? Kedy je paletová lavička vítaným symbolom kolektívnej snahy a kedy reprezentuje zlyhanie? DIY estetika bola dlhoročnou súčasťou každodennosti obyvateľov v normalizovaných obydliach, a tak sa ešte stále túžba po krásnom spája s novotou, ušľachtilým materiálom či iným typom novosti. Novosť je vecou statusu, ošúchané steny, provizórnosť či paletové lavičky sú len privilégiom vyššej strednej triedy a jej porozumenia toho, čo je krásne. V kontexte kolektívnych projektov sa otázka prijateľnej estetiky stáva kľúčovou. Ako však zároveň nespadnúť do klišé, formalizmu či príliš populistického dizajnu?

COLLECTIVE AESTHETICS
What do we regard as valuable and what as of low quality? When does a bench, made of shipping palettes become a symbol of collective effort, and when is it a representation of failure? For many years, the DIY aesthetics formed part of the everyday life of the citizens of the "normalisation"-era Czechoslovakia in the domestic environment, and so there still persists a desire for a beauty linked to the new, to the real material substance or to innovation. The new is a matter of status; the exposed-brick wall, the temporary space, the shipping palette-bench are merely the privilege of the upper-middle class and its own understanding of what is beauty. In the context of collective projects, the question of an acceptable aesthetics becomes key. Yet how, at the same time, can it avoid falling into a cliché, into formalism, or into an overly populist design?

C

KATALYZÁCIA KOLEKTÍVU NA ĎALŠIE ÚČELY
Na katalyzáciu procesov rozhodovania alebo ucelenie komunitnej atmosféry v pracovnom či inom kolektíve pre splnenie konkrétneho účelu vznikli tzv. teambuildingy či „ice-breakers" workshopové metódy. Tieto metódy môžu umožniť svižné demokratické rozhodovanie, zároveň však budia hrôzu a flipcharty s fixkami predstavujú akýsi prvok cudzoty v bežných pracovných či občianskych aktivitách. Priestorové usporiadanie s flipchartom „miesto oltára" je výjavom bežným pre rôzne sféry. Klasické nástenky však stále držia svoje miesto v našich srdciach a kanceláriách.

Účelnosť akejkoľvek katalyzácie procesu v kolektívnom duchu je tu predstavená aj kvôli čoraz častejšiemu výskytu participatívnych techník, kde aktivity a priestorové usporiadanie môžu pomôcť uceliť komunitnú kolektívnu atmosféru pre splnenie konkrétneho účelu. V tejto rovine ide o demokratizačné mestské techniky, parlamenty, konzultácie s verejnosťou pri rozvojových zámeroch slúžiacich napríklad ako podklady architektonických súťaží. Na druhej strane, inštrumentalizácia kolektivity, komodifikácia občianskej prítomnosti na ulici ako posvätenie či zakrývanie developerských záujmov sa začali pomaly uplatňovať už aj v stredoeurópskom priestore.

CATALYSATION OF THE COLLECTIVE FOR FURTHER PURPOSES
To catalyse processes of decision-making or to bind a community atmosphere in a workplace (or other) collective in order to fulfil a concrete goal, various "team-building" or "icebreaker" workshop methods have emerged. These methods can bring about more rapid democratic decision-making, yet at the same time they strike fear into the hearts of participants, while the flipcharts and markers insert a kind of foreign element into everyday working or civic activity. The spatial arrangement with the flipchart in place of the "altar" is a scene common in many spheres of life. Yet the classic working board continues to hold its place in our hearts, and in our offices.

The functionality of any process-catalysation in a collective spirit is presented here as well for the somewhat more frequent appearance of participative techniques, where activities and spatial arrangements could help tie together a community's collective atmosphere for the achievement of a specific task. On this level, we can speak of a democratising of urban technologies, parliaments, public consultations for development plans serving e.g., as documentation for architectural competitions. On the other side, the instrumentalising of collectivity and the commodification of civic presence in the urban street as the approval or as the camouflage of real-estate developers' interests is something clearly emerging, even in our Central European space.

EXISTUJÚ KOLEKTÍVY BEZ ÚČELU?
CAN THERE BE COLLECTIVES WITHOUT A PURPOSE?

B

COMMONS AKO KOLEKTÍVNE SPRAVOVANIE ÚČELU
V roku 2009 dostala Nobelovu cenu za ekonómiu Elinor Ostrom (1990). Jej práca o zdieľaných statkoch bola symbolicky ocenená a umožnila predstaviť alternatívne formy ekonomického usporiadania a nakladania so zdrojmi, ktoré sú svojou povahou zdieľanými množstvu bádateľov, aktivistov a inovátorov v oblasti ekonómie, politológie, mestského rozvoja a životného prostredia. Pri zdieľaných zdrojoch, ako je životné prostredie, kultúrne dedičstvo, vodné zdroje alebo opustená továreň, v ktorej sa plánuje regenerácia kultúrou, majú subjekty zapojené do správy týchto zdrojov príležitosť vytvoriť si svojou aktivitou systémy pravidiel a tieto pravidlá následne rešpektovať. Podľa Ostrom závisí úspešnosť vyjednávania pravidiel od množstva a kvality informácií, ktoré k téme dostávajú (a sú schopní vlastnou vôľou zistovať). V prípade, že majú všetci dosť informácií, sú schopní racionálneho vyjednávania a vyhodnotenia výhod a nevýhod, ktoré to pre dotknuté subjekty prináša. Neustále vyhodnocovanie a vzájomné monitorovanie situácie spolu s vedomým riešením prípadných konfliktov – to sú základné princípy dizajnu commons. V komplexných mestských situáciách je vzájomné prepojenie aktérov viditeľné vo viacvrstvovom vládnutí. Princíp commons sa stal zaujímavou politickou alternatívou pre mestá, ktoré strácajú svoju demokratickú legitimitu pre korupčných či klientelistických politikov, ovládnutie veľkými korporáciami či jednoducho pre limitovaný volebný systém (Borch 2015, Becker et al. 2015).

THE COMMONS AS THE COLLECTIVE MANAGEMENT OF PURPOSES
In 2009, the Nobel Prize for economics was awarded to Elinor Ostrom (1990). Her work on shared goods was symbolically recognised for sparking the imagination of alternative forms of economic organisation and the handling of resources, which are essentially to be shared, among many researchers, activists and innovators in the fields of economics, political science, urban planning or environmental protection. For shared resources, such as the natural environment, cultural heritage, water sources or abandoned factories planned for regeneration through cultural use, the actors involved in the administration of these resources have the opportunity to create through their activity new systems of rules and, subsequently, to respect these same rules. In Ostrom's view, the success of negotiating rules depends on the quantity and quality of information that can be found on the subject (and on the ability of the participants to search for it by themselves). If everyone has sufficient information, the participants are capable of rational discussion and of evaluating the advantages and disadvantages brought to the given subjects. Continual evaluation and mutual monitoring of the situation, along with the conscious addressing of any occurring conflicts – are the basic principles of designing the commons. In complex urban situations, the mutual interconnection of actors is visible in a multi-layered governing. The principle of the commons has become an intriguing political alternative for cities where there has been a loss of democratic legitimacy through corrupt or clientelist politicians, control by large corporations, or simply due to the limited voting system (Borch 2015, Becker et al. 2015).

AKÚ ÚLOHU HRÁ FYZICKÝ PRIESTOR V KOLEKTÍVE?
WHAT ROLE IS PLAYED BY PHYSICAL SPACE IN THE COLLECTIVE?

A

PRIESTOR
Symbolický objekt okrúhleho stola je pozvaním na diskusiu a komunikáciu. Vytvára stôl priestor na komunikáciu alebo je priestor vytváraný kolektivitou? S nástrojmi a prostriedkami, ktoré architekti majú, sa snažia o materializáciu týchto vzťahov do multifunkčných objektov, ktoré umožnia tisíc spôsobov komunikácie. Pokiaľ chápeme priestor ako jazyk, stávajú sa tieto fyzické objekty – artefakty, ktoré v komunikácii používame – nástrojmi na presnejšie či efektívnejšie vybudovanie spoločného priestoru. Samy osebe ho však nevytvárajú. Architektúra prestáva byť miestnosťou či objektom, ale je chápaná ako séria vzťahov, kde artefakty pomáhajú toto prepojenie mediovať, teritorializovať a administrovať.

Forma okrúhlych stolov, world café, sedenie v tvare U, Y, fish bowl, fishbone. Vedenie kolektívnych stretnutí má tempo, štýl a formu dané podľa povestného priestorového usporiadania, hoci sa v realite pôvodnému predobrazu veľakrát vzdaľuje. Abstrahovaním hlavy stola sa predovšetkým v nepodarených postsocialistických usporiadaniach míňa svojmu zamýšľanému účinku – teda pomyselnej blízkosti, rovnocennosti a odstráneniu hierarchie. Diskusia za okrúhlym stolom akoby bola vznešenejšia a kvalitnejšia ako ostatné, hoci sa stola dočkáme málokedy, okrúhleho už vôbec nie. Priestor, ktorý sa symbolicky zmocňuje priebehu kolektívneho stretnutia svojím usporiadaním, má posvätenie vytvoriť „pôdu" pre zakladanie, vyhodnotenie, okomentovanie, vyrovnanie. Dopytovanie zúčastnených podľa formálneho vzoru nie je len tak, má formu, je inštitúciou a zakladá vzťahy. Sám osebe sa však stáva prázdnym klišé, ktorého pravidlá aj tak nie sú dostatočné na vytvorenie rovného prostredia.

Zapojenie do okrúhlych stolov, najmä tých odborných, býva cestou k artikulácii požiadaviek a k participácii na spravovaní spoločných statkov. Možnosť „sedieť" pri tomto stole je však výberovým privilégiom a nedostáva sa rovným dielom všetkým. Ak sa aj miesto pri „okrúhlom stole" ujde i ženám či menšinám, možnosť vyjadriť sa a mať moc zúčastňovať sa rozhodovania je deformovaná množstvom sociálnych a inštitucionálnych bariér. Nakoniec okrúhly stôl nie je nikdy dokonale okrúhly a mocenské vzťahy nie sú nikdy dokonale vyrovnané. Stôl na tejto výstave je kľúčom k pochopeniu. Nie je rovný, je kolážou rôznych pohľadov, dôb a idei o stole, nie je okrúhly. Uvedomenie si tohto faktu môže pomôcť zbaviť sa manipulácií či prehnaných idealizovaných predstáv. Neznamená to však vzdať sa idey rovnosti. Nastavenie inštitucionálnych pravidiel vedenia vzájomnej konverzácie je preto jedným z nástrojov na dorovnanie rozdielov.

SPACE
The symbolic object of the round table forms an invitation to discussion and communication. Does the table create the space for communication, or is the space formed by the human collective? With the tools and the means which are at the architects' disposal, they attempt a materialisation of these relationships into multi-functional objects, which allow for thousands of ways of communication. If we understand space as a language, these physical objects – artefacts that we use for communication – become the tools for a more precise, more effective construction of a shared space. Yet by themselves, they do not create it. Architecture ceases to be a room or a building, but is understood as a series of relationships, where the artefacts help this connection to be mediated, territorialised and administered.

The form of the round table: the world café, seating in a U-shape, a Y-shape, the fishbowl, the fishbone. Managing collective meetings has a tempo, a style, a form given by the standard types of spatial organisation, even though in reality it so often diverges from its original intention. Abstracting the table's head has missed from its intended objective, above all in unsuccessful post-socialist arrangements, i.e. creating an imagined closeness and the idea of equality and of the levelling of hierarchy. Discussions at a round table seem to be more elevated, somehow of a better quality than the other ones, yet only rarely do we arrive at the table, and almost never at a round one. The space that symbolically assumes the narrative of a collective encounter through its organisation has the mission of forming the "ground" for founding, evaluating, commenting, balancing. Making inquiries to the participants following the formal pattern is not a mere whim: it has its form, it is an institution and creates relationships. Yet by itself, it only becomes an empty cliché, where the rules are never enough to create a space of equality.

Involvement around round tables, especially those of a professional character, is often a path towards the articulation of demands and participation in the management of public goods. The possibility of "sitting" at this table, though, is a highly selective privilege, and is never granted in equal portion to all. If even a place at a "round" table is given to women or minorities, the possibility of expressing oneself and of having the power to participate in decisions is deformed by many social and institutional barriers. In the end, no round table is ever perfectly round, as the power relations can never be perfectly balanced. The table in this exhibition is the key to understanding. It is not flat; it is a collage of various viewpoints, periods and ideas of a table; it is not round. Awareness of this fact can help us overcome manipulation or excessively idealised conceptions. It does not mean, though, giving up on the idea of equality. The setting of institutionalised regulations for managing mutual conversation is, by consequence, one of the tools for equalising differences.

AKÉ PRIESTORY TVORIA KOLEKTÍVY?
WHAT SPACES CREATE COLLECTIVES?

ZÁVER
Inštalácia rozbieha do diskusie ďalšie témy s cieľom znejasniť hranice pojmov, ktoré prepoužívaním nabrali jasné kontúry. Pomocou spochybnení utvára znalosť o tom, čo pre nás znamenajú kolektívne priestory, v ktorých mnoho z nás dennodenne pracuje. Aj Spolka pracuje ako kolektív a zároveň sa v otázkach priestoru pokúša o tvorbu kolektívnych foriem a metód spravovania priestoru. Táto práca bola a je podkladom na premýšľanie o týchto otázkach kolektivity. Odráža uchopenie kolektívov a ich priestorovej formácie v mnohých porežimových ambivalenciách, nejasnostiach, neistotách, na ktoré narážame a ktoré prežívame. Priznané objavovanie, ktoré je súčasťou práce, tvorby, dizajnu, komunikácie a experimentovania, nemá jasné hranice a nutné zjednodušené „takeaway" messages.

CONCLUSION
This exhibition opens the discussion into further themes, with the aim of blurring the boundaries of notions, which excessive use has allowed to gain strongly defined contours. Through critique, we form our knowledge of what the meaning of collective space is, in which many of us spend our daily working hours. Even Spolka itself works as a collective, and as far as questions of space are concerned, strives likewise towards the creation of collective forms and methods for managing this space. This work has been, and still is, the basis for reflection on these questions of collectivity. It reflects the comprehension of collectives and their spatial formation in the many post-1989 ambivalences, unclarities, uncertainties, which we continually encounter and live. This admitted discovery, which is part of our work, communication, design, creation and experimentation, has no clear boundaries, and no oversimplified "takeaway" messages.

BIBLIOGRAFIA / BIBLIOGRAPHY
Becker, Sören, Ross Beveridge, and Matthias Naumann. "Remunicipalization in German Cities: Contesting Neo-Liberalism and Reimagining Urban Governance?" *Space and Polity* 19, no. 1 (January 2, 2015): 76–90. https://doi.org/10.1080/13562576.2014.991119.

Borch, Christian. *Urban Commons: Rethinking the* City. 1st ed. Routledge, 2015. https://doi.org/10.4324/9781315780597.

Ostrom, Elinor. *Governing the Commons: The Evolution of Institutions for Collective Action. The Political Economy of Institutions and Decisions.* Cambridge; New York: Cambridge University Press, 1990.

BIO
Spolka je kolektív architektiek a sociologičiek, ktoré sa zaoberajú urbanizmom a angažovaním verejnosti do tvorby miest. Pracujeme s témami, ktoré sú bezprostredne spojené s verejnym priestorom, participáciou, rovnosťou a posilnením partnerského vzťahu medzi občanmi a ich mestom. Rozvíjame vlastné prístupy a formáty transdisciplinárnej spolupráce a šírime osvetu o meste prostredníctvom diskusie, vlastným výskumom, umeleckými a architektonickými intervenciami a pomocou vzdelávania stakeholderov, organizácií, úradníkov, či bežných obyvateľov alebo urbánnych duší. Pracujeme hlavne v Košiciach a pôsobíme tiež v Brne, Prahe a Berlíne.

Spolka is a collective of architects and sociologists, focused on urbanism and public engagement in the making of cities. We work with topics immediately connected to public space, participation, equality, and on the strengthening partnership between residents and their cities. We develop our own approaches and formats of multidisciplinary cooperation and spread information about cities through discussions, original research, artistic and architectural interventions, and through the education of stakeholders, organisations, officials, and ordinary residents or urban spirits. We work mainly in Košice, but our activity spreads also to Brno, Prague and Berlin.

POĎAKOVANIE
V mene kolektívu Spolka ďakujeme galérii VI PER za ich produkciu a to, že naše otázky ku kolektívom preniesli do Prahy. Košiciam (mestu a jeho duši), ako aj kolektívom naprieč disciplínami (či už existujúcim, vznikajúcim alebo zanikajúcim) a našim milým priateľom a rodinám patrí naša ešte vrúcnejšia vďaka.

ACKNOWLEDGEMENT
In the name of the collective Spolka, we would like to thank VI PER Gallery for their production, and for making sure that our questions about collectives could appear in Prague. For Košice (the city and its spirit), as well as for collectives across the disciplines (whether existing, emerging or dissolving) and our dear friends and families, still further thanks.

D

KOLEKTÍV SÁM AKO ÚČEL
V tretej rovine sa pozeráme na kolektív „für sich", existenciu kolektívov ako politických cieľov, smerujúcich až k utópiám, kde kolektivitu charakterizuje starostlivosť o seba a plnenie iných cieľov je vedľajšie. Organizovanie odborárskych hnutí či kolektívne bývanie sú prekonané, byť v kolektíve je prekonanie svojho „ja" silnejším „my", komunitným organizovaním, bytím spolu pre čelenie klimatickým zmenám alebo pre ochranu a výhodnejšiu spotrebu.

Vznikajú tak nové politické imaginácie spravovania sveta a zvyky starať sa o seba navzájom, chápať starostlivosť ako odpoveď na neoliberálne praxe.

Na druhej strane je utópia o kolektívnej existencii oslabením existujúcich inštitúcií, ktoré sa po zmene režimu pomalšie adaptovali na politickú a spoločensko-informačnú zmenu, strácajú estetiku, a nie sú preto veľmi ľahko zrozumiteľné a atraktívne pre inklúziu nových požiadaviek v politickom vyjednávaní. Udržateľnosť kolektívu pre kolektív je ťažko predstaviteľná. Inštitucionálne rámce, ktoré napomáhajú tejto udržateľnosti – ako spomínané urýchľovače typu workshopov a okrúhlych stolov –, prinášajú do organických štruktúr formálnosť a strojenosť.

Kolektívne praktiky spolupráce a vyjednávania už dávno neostávajú iba vo fyzickom priestore a digitálne komunity sú staré ako sieť sama. Existuje tisíc platforiem a príležitostí pre kolektívnu spoluprácu, samy však prácu formalizujú do schém a špecifických formátov. Nastavenie fungujúcich pravidiel spolupráce v digitálnom svete je zdĺhavým procesom hľadania vlastných spôsobov. Nástroje umožňujúce systematizáciu práce schematizujú a rozdeľujú úlohy. Možnosť neustále byť online k dispozícii na rozhodovanie v messengeri so sebou nesie riziká vylúčenia tých, ktorí nie sú práve prítomní. Možnosť pretvárať text v Google Docs zas otvára priestor pre nekonečné štylizovanie textu rôznymi ľuďmi, ktorí reflektujú vlastné predstavy o podobe textu. Digitálne nástroje nútia k systematickejšiemu rozdeleniu zodpovednosti a časovému plánovaniu.

Fyzické odlúčenie môže znamenať odcudzenie od pocitov spolupatričnosti a kolektivity. Práca na vzťahoch sa stáva náročnejšou, chýba neformálny rozhovor či utužovanie priateľstiev, ktoré umožňujú vytvárať solidárne prostredie medzi členmi kolektívu. Solidarita a spolupatričnosť tak musí byť plánovaná rovnako ako práca.

THE COLLECTIVE ITSELF AS A GOAL
On the third level, we can examine the collective "für sich", the existence of collectives as their own political ends, reaching out towards utopia, where collectivity is marked by the effort to care for the self, and the meeting of other targets is merely peripheral. Setting up trade unions or collective housing is a thing from the past; the existence within the collective is the overcoming of one's "I" by a stronger "we": the being-together confronting climate change, for environmental protection and low-impact consumption.

New political imaginaries into a world organisation arise as well as habits of taking care of one another: understanding care as a response to the neoliberalism practice.

On the other hand, utopias of collective existence are threats to existing institutions, which after the 1989 regime-change were slow to adapt to the political and social-computerised transformation and now lose their aesthetics; thus, they are much less comprehensible or attractive for the inclusion of new requirements into political negotiations. The sustainability of a collective for the collective is hard to imagine. Any institutional framework that supports this sustainability – such as the previously mentioned 'accelerators' such as the workshop or the round-table – brings into the organic structuring an element of formality, of artificiality.

Collective practices of cooperation and negotiation have long since transcended physical space, and digital communities are as old as the Web itself. There are thousands of platforms and opportunities for collective cooperation, yet they themselves only formalise work into schemes and specific formats. Adjusting the functioning rules for cooperation in the digital world is a tedious process in seeking particular ways. The tools allowing the systematisation of work only create schemes and separate tasks. The opportunity of being continually available online to make decisions via messenger brings in its wake the risk of excluding those who are not present at the given moment. Yet in turn, the possibility of altering a text in Google Docs opens the space for the endless re-stylisation by a range of people who each reflect their own conceptions of the form. Digital tools force a more systematic division of responsibilities and time-planning.

Physical separation could imply an alienation from the sense of shared belonging or collectivity. Work on interpersonal relations becomes more demanding; the informal conversation or the reinforcement of friendship can be lacking; though those usually allow for an environment of solidarity among members of the collective. Solidarity and belonging, as such, must be planned as much as work itself.

ST–PÁ 13–19, SO 14–18
WED – FRI 13–19, SAT 14–18

VIPERGALLERY.ORG
INFO@VIPERGALLERY.ORG

GALERIE VI PER, VÍTKOVA 2, PRAHA 8,
CZECH REPUBLIC

SPACES OF COLLECTIVITY
Spolka:
SPACES OF COLLECTIVITY
Spolka:

MINISTERSTVO KULTURY

vi per

SPACES OF COLLECTIVITY
SPOLKA
Výstava Spaces of Collectivity neprináša odpovede, ale otázky. Je diskusiou a uvažovaním nad kolektívom a kolektívnymi priestormi, ktoré sa otvárajú v súvislosti so spoločenskými zmenami v súčasnom prelínaní kreatívnej práce, aktivizmu a inovatívneho biznisu. Individualizmus neskorej modernity prináša úzkosti. Spoločenská revolta tak môže predstavovať aj príklon ku kolektívnemu uvažovaniu na všetkých frontoch. Hoci sa však táto hodnota vyzdvihuje, jej idealistické chápanie naráža na osobné a historické skúsenosti.

Kolektívne vedomie je zároveň už niekoľko desaťročí užitočným nástrojom neoliberálnych praktík, ktoré v rámci teambuildingu zaradia každého pod dohľad, kontrolujú produkciu a synergizujú efekty so zámerom väčšej produktivity.

Aktivistické uvažovanie kolektívov však tiež často odrádza svojou estetikou, hantírkou, čo „za americké peniaze" šíri demokraciu prostredníctvom flipchartov.

Otázky o kolektivite prinášajú mizanscénu divadelného predstavenia, v ktorom je jazykom priestor a orientácia v ňom. Výstava poukazuje na fakt, že v kolektívnom usporiadaní je úloha priestoru súčasťou komunikácie a od priestoru často závisí, ako daný kolektív bude fungovať. Špecifickým prvkom výstavy je diskusia o nám vlastnej postsocialistickej priestorovej kolektivite. Ako napríklad prijatie „západných" pravidiel vedenia stretnutí zasadeného do socialisticky plánovaných miestností. Aké vlastné druhy priestorov kolektivity tvorí postsocialistická súčasnosť a ako tieto priestory ovplyvňujú naše každodenné reality a naopak?

25/9–9/11/19

SPACES OF COLLECTIVITY
SPOLKA
The exhibition Spaces of Collectivity does not provide answers but instead invokes questions. It is a discussion and reflection on the collective and collective spaces, arising in connection with social changes in the current interweaving of creative work, activism and innovative business. The individualism of late modernity brings anxiety. As such, a social revolt could even lie in the shift towards collective thinking on all fronts. Even though this value is often exalted, its idealistic understanding clashes against personal and historical experience.

Equally, collective consciousness is, and has been for several decades now, a useful instrument of neoliberal praxis, where as part of team-building, each person is placed under observation, production is controlled, and effects synergised with an eye towards greater productivity. Yet even the activist thinking on the collective often discourages itself through its aesthetics, its jargon, or how the democracy "paid from American dollars" is spread via flipchart.

The questions of collectivity present the mise-en-scène of a theatre performance, where the language is both the space and the orientation in it. This exhibition draws attention to the fact that in collective organisation, the role of space is part of the communication, and it often depends on the space itself how each given collective will function. A specific aspect of the exhibition is the discussion on our own post-socialist spatial collectivity. For example, how the acceptance of "Western" management know-how is practiced in Socialist-planned spaces. What types of spatial collectivity are formed by the post-Socialist present, and how do these spaces influence our everyday reality (and in reverse)?

TRANSLATION: MARTIN THARP
GRAPHIC DESIGN: ANEŽKA HRUBÁ OGILEROVÁ

FLIPCHART MARKER
centropen
ARTIP 11 XXL
FLIPCHART MARKER
STABILO BOSS
Legamaster
boardmarker TZ 100
whiteboard • flipchart